

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kaptoljevi ulici št. 6 — Telefon uredništva št. 50 — Telefon upravnništva št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Pravoslavna propaganda na državne stroške.

Kakor znano, je srbski pravoslavni škof Dositej že nekaj mesecev na potovanju po Češkoslovaški, kjer dela propagando za pravoslavje. Takoimenovana češkoslovaška cerkev se po zadnjih poročilih sicer ne namerava združiti s pravoslavno, zato pa žanje škof Dositej svoje uspehe med posameznimi Čehi. Tako vsaj posnemamo iz poročila Ljubljanskega dopisnega urada dne 28. t. m. iz Beograda. Glasom tega poročila je Pašić prejel od »pravoslavnihi Čehov«, ki so 25. t. m. zborovali v vasi Hudobin pri Litovli, brzojavko, ki se

glasi: Množica iz Moravske, zbrana v vasi Hudobin pri Litovli, prosi s škofom Dositejem vred Boga za to, da bi Vi dolgo in srečno živeli in da bi bil srečen tudi srbski narod. Pošljamo Vam iskrene pozdrave. V imenu ljudstva Josip Videk, duhovnik. — Tako se vrši na račun naše države, katere velik del tvori katoliško prebivalstvo, pravoslavna propaganda med katoličani drugega slovankega naroda. Katolištvu pa se hoče natekniti nagobčnik v obliki kanceliparagrafa. Kje je tu še verska enakopravnost in enakopravnost pred zakonom?

Praznovanje 1. majnika

Ljubljansko delavsko okrožje J. S. Z. priredi dne 1. maja t. l.

IZLET NA ŠMARNO GORO.

Sporod je sledeči: Zbirališče za one, ki odidejo z vlakom, ob četrt na sedmo uro pred glavnim kolodvorom; za one, ki odidejo peš, ob četrt na šesto uro pred kavarno »Evropa« na Gosposvetski cesti. — Oboji se v Vižmarjih na kolodvoru zberejo, kjer bo pozdrav gostov. Nato skupen odhod na Šmarno goro, kjer bo sv. maša in po maši velik tabor. Po taboru odhod v Tacen k veselici, ki bo nudila vsakomur polno neprisljlene in dobre zabave, ker je vse dobro preskrbljeno v vsakem oziru.

Pozivljamo vse krščansko misleče delavstvo in prijatelje istega, da se izleta v najobilnejšem številu udeleže. Ob vsakem slučaju in ob vsakem vremenu.

* * *

Trbovlje. »Rudarska zveza« kršč. soc. rudarjev v Trbovljah priredi dne 1. maja skupni izlet na Sv. planino. Ker je ta izlet manifestacija katol. delavstva, se vsi somišljeniki in somišljenice vabijo, da se ga gotovo udeleže. Pokažimo nasprotnikom, da še ni izumrla v Trbovljah katoliška ideja, marveč da se dviga ter se bo še nadalje dvigala, dokler tudi med trboveljskim delavstvom ne bode zmagala. Zato vsi na Sv. planino, kejz bode ob 11. uri slovesna sv. maša, po maši govor, nakar sledi prosta zabava, pri kateri igra »Orlovsko tamburaško društvo«. Odhod iz Društvenega doma ob 8. uri zjutraj. — Izlet se vrši samo ob ugodnem vremenu.

5 milijonov dobička.

Dne 28. t. m. se je vršil občni zbor Kreditne banke. Čisti dobiček te banke znaša 9.769.774 K. Od tega denarja se razdeli 5 milijonov za taniijeme upravnemu svetu ter za izplačilo 12½% dividend delničarjem.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

»Jaz sem tisti,« je odgovoril Arbak, »od katerega so se vsi gojilci magije od severa do juga, od vzhoda do zahoda, od Ganga in Nila do tesalskih dolin in bregov rumene Tibere učili.«

»V teh krajih je samo en tak človek,« je odvrnila čarovnica, »ki mu ljudje zunanje sveta, ki ne poznajo njegovih visokih lastnosti in bolj skrivne siave, pravijo Arbak iz Egipta; nam pa, ki smo višje nature in imamo globlje znanje, je njegov pravi naslov Hermes od Gorečega Pasu.«

»Poglej še enkrat,« je odgovoril Arbak, »jaz sem tisti.«

Pri teh besedah je odgrnil plašč in razkril pas dozdevno iz ognja, ki mu je gorel okrog ledja in je bil v sredi spet z nekako ploščo, v katero je bilo vrezano navidezno nerazumljivo, nejasno znamenje, ki pa čarovnici očividno ni bilo nepoznano. Urno je vstala in se vrgla Arbaku pred noge. »Torej vidim,« je rekla z glasom velike ponižnosti, »Gospoda Mogočnega Pasu — sprejmi moje poklonstvo.«

»Vstani!« je rekel Egipčan, »potrebujem te.«

S temi besedami je sedel na isti hlood, ki je na tem sedela Jona, in je namignil čarovnici, da zopet sede na svoje mesto.

Laži.

Z namenom so zadnje dneve vrgli nekateri ljudje med delavstvo lažnjive vesti o naši Jugoslovanski strokovni zvezi, ki pa nikakor ne odgovarjajo dejstvom.

Prva taka vest je radi tobačnega delavstva. Le preveč je resnica, da so proti tobačnim upokojencem naperjeni koraki, ki jim hočejo utrgati pokojnino, in sicer na tako brutalen način, da bi jim bil vsak pošten obstoj nemogoč. Z ozirom na to so stotile organizacije aktivnega in upokojenega tobačnega delavstva, kakor tudi J. S. Z. takoj potrebne korake. Nekaterim izven naših organizacij ni bilo to po volji ter so podtaknili resnemu namenu razne strankarske in sebične namene. Žalostno, da se takih podlosti poslužujejo ravno tovariši, ki se drugače tako radi lepotečijo z rdečo barvo.

Druga vest je slična. V svet spravljajo vest, da se je na enketi, dne 19. t. m. pri poverjeništvu za industrijo in obrt izrazil tovariš Komljanec za deseturni delavnik. Tudi to vest razširjajo socialisti med delavstvom z namenom, delo J. S. Z. in nje voditeljev spraviti med delavstvom v slabo luč. Zastopniki delavstva so podali skupno svoje izjave, in sicer za osemurni delavnik, o tem morajo pričati vsak hip, ako so pošteti. Poskusi spraviti krščansko delavsko organizacijo v slabo luč, ne spravljajo nas prav nič v zadrego, ker o organizaciji priča nje delo, dočim padejo nam namerjene sulice nazaj na one, ki so jih izstrelili. Kaže pa jasno na podlost, s katero mislijo nasprotniki omajati zaupanje delavstva do naše organizacije. Delavstvo samo pa najbolje ve, komu je zaupati, komu ne.

Zaupnikom.

Opozarjamo vse naše krajevne odbore in zaupnike, da vse javne shode pravčasno prijavijo okrajnemu glavarstvu. Če prijavo zamudite, ali shoda ne prijavite, vam oblasti lahko prizadenejo velike neprijetnosti. Prijaviti je treba tudi volivne shode za občinske volitve.

»Ti praviš,« je dejal, ki je storila kakor je velel, »da si hči starodavnih etrurskih rodov; mogočno zidovje njegovih iz skale zidanih mest se še dandanes vzdiguje nad roparskim plemenom, ki se je polastilo njihovega starodavnega kraljestva. Ti rodovi so prišli deloma iz Grške, deloma pa so bili pregnanci iz bolj goreče, prvotne zemlje. V vsakem slučaju si egipčanskega pokoljenja, zakaj grški gospodari prvotnih helotov so bili med neumornimi sinovi, ki jih je Nil pregnal s svojega naračja. Potemtakem, čarovnica, izhajaš od prednikov, ki so prisegli zvestobo in udanost mojim prednikom. Po rodu kakor po vednosti si podložnica Arbakova. Zatorej me poslušaj in boš pokornak.«

Čarovnica je nagnila glavo. »Najsi imamo v čarovniji kakoršnekoli umetnosti,« je nadaljeval Arbak, »smo včasih vseeno primorani posluževati se naravnih sredstev, da dosežemo svoj namen. Prstan, kristal, pepel in zelišča ne dajejo nezmotljivih prerokb; tudi višje tajne mesece ne opreščajo niti lastnika pasu potrebe, da uporabi simpatija človeška sredstva za človeške namene. Poslušaj me torej. Dozdeva se mi, da si jako vešča v skrivnostih bolj smrtonosnih zelišč; ti poznaš take, ki ustavijo življenje, ki izžgo dušo iz njenega bivališča ali izpremene toke mlade krvi v tak led, ki ga nobeno solnce ne more stopiti. Ali precenjujem tvojo veščost? Govori in po resnici!«

Italija in Jugoslavija.

Trgovska pogajanja prekinjena.

Rim, 28. aprila. (Izv.) Italijanska vlada je evakuacijo zasedenih krajev odgodila. Kot vzrok navaja to, češ, da je Jugoslavija prenehala s pošiljanjem produktov, ki se jih je po rapalski pogodbi zavezala dobavljati.

Beograd, 29. aprila. (Izv.) Šef italijanske delegacije je s svojim pomočnikom odpoval v Rim. V parlamentarnih krogih se govori, da so se pogajanja prekinila vsled tega, ker italijanske čete še niso zapustile Šibenika, Biograda in drugih zasedenih krajev. Italijanski delegati se vrnejo

v Beograd najbrže začetkom maja in se bodo pogajanja nadaljevala.

Beograd, 29. aprila. (Izv.) Na včerajšnji ministrski seji se je poleg uradniškega vprašanja razpravljalo o naši zunanji politiki, največ o dogodkih na Reki. Sklenjeno je bilo, da se ne vrše z Italijo nobena pogajanja tako dolgo, dokler ne izvrši vseh v rapalski pogodbi določenih obveznosti.

Beograd, 29. aprila. (Izv.) Na prvi seji konstituante, ki bo 9. maja, bo vlada odgovorila na interpelacijo o dogodkih v neodrešenih krajih in o terorju v Istri.

Diktatura fašistov na Reki.

Reka, 29. aprila. (Izv.) Včeraj so fašisti zasedli mestno poslopje in proglasili diktaturo direktorija, na čegar čelu stoji bivši reški župan Gigante. Ta je karabinijerjem izjavil, da prevzame vso odgovornost.

Po mestu so nalepljeni letaki, v katerih se javlja, da so volitve od 24. t. m. neveljavne. Mir se dosedaj ni kalil. To so fašisti storili zato, ker so pri volitvah zmagali avtonomisti.

Volivcem SLS v Ljubljani.

V torek ste, zvesti našim načelom, v zgodovinsko važnem momentu za ves nadaljnji razvoj našega naroda, oddali svoje glasove kandidatom, ki jih je postavilo vodstvo naše stranke v Ljubljani in s svojo zavednostjo ter disciplino pripomogli k temu, da smo postali druga najjačja skupina v občinskem svetu našega mesta. S tem ste s svoje strani napravili konec nad 30 let trajajoči neomejeni samovladi liberalne stranke in doprinesli dokaz, da tudi v prestolici Slovenije najširši ljudski sloji obsojajo protisocialno politiko liberalizma na gospodarskem polju. Kakor ste s tem doprinesli k temu, da se bo odslej ljubljanska mestna uprava mogla razvijati v modernem duhu zadovoljitve socialnih potreb in zahtev njenega prebivalstva, ste obenem tudi dokumentirali voljo vseh resničnih Slovencev, ki hočejo, da bodi naša prestolica tako kakor cela dežela avtonomna, s čemer ste zadali udarec sistemu, ki mora vsled vaše politične zavednosti in enoglasne volje slejkoprej pasti. Zato Vam bodi iskrena hvala!

Ivan Ogrin,

načelnik vodstva SLS v Ljubljani.

Razoroženje Nemčije.

LDU Berlin, 28. aprila. (Dun. KU) Državni zbor je danes nadaljeval razpravo o vladni izjavi glede zunanje položaja. Govorec o zadnjem koraku je izjavil državni minister dr. Simons, da ne more priznati, da pomenja ta korak kaj žaljivega za Nem-

čijo. Zdi se pa, da je sporazum s Francijo v reparacijskem problemu izključen. Ni še prišel čas, ko bosta oba naroda spoznala, kako sta navezana drug na drugega. V francoskih listih se označujejo nemški predlogi kot nesprejemljivi in smešni. Vendar pa upa minister, da bo prišlo do pogajanj. Minister meni, da francoski ministrski predsednik v reparacijskem vprašanju ni več tako gotov, kakor je bil v Londonu. Francoska vlada hoče uporabiti prisilne odredbe, da doseže izvršitev reparacij, in utemeljuje to s postopanjem Nemčije v vprašanju razorožitve. To pa je samo preteza. Razorožitve Nemčije je samo prva etapa k razorožitvi vsega sveta. Nemčija Francije ne more več ogrožati. Vojaška določbe mirovne pogodbe so se v vseh važnih točkah izpolnile. Temu nasproti obstoje z ozirom na vojaške priprave Poljske hude bojazni v Nemčiji. Nepremišljenosti bi mogle imeti hude posledice. Bati se moramo celo, da se bodo lokomotive, ki smo jih mi dobavili Poljski, uporabljale proti nam. Tudi svet poslanikov je priznal, da se te bojazni z ozirom na namene Poljske ne more utajiti. Navzlic temu so pogajanja za sporazum s Poljsko napredovala. Upamo na ugodno rešitev vprašanja gospodarskega dogovora in Gorenje Šlezije.

Politični dogodki.

— Nova deželna vlada. Slovenska deželna vlada se je izpopolnila. Poleg demokratov dr. Baltiča, Ribnikarja in dr. Ravnikarja so imenovani za poverjenike še: Stefan Dobnik kot podpredsednik deželne vlade, A. Jamnik kot poverjenik javnih del in bivši poslanec France Demšar kot poverjenik za kmetijstvo. Na novo imeno-

kakor sem sedaj — ljubila sem in si domišljala, da sem ljubljena!

»V kakšni zvezi, čarovnica, pa je tvoja ljubezen z mojimi zapovedmi?«

»Potrpljenje,« je nadaljevala čarovnica, »potrpljenje, prosim. Ljubila sem! Ampak druga, manj zala od mene — resnica, pri Nemezi! manj zala — je premamila mojega izvoljenca od mene. Bila sem onega etrurskega rodu, ki so mu pred vsemi drugimi bile poznane skrivnosti temnejše čarovnije. Moja mati je sama bila čarovnica. Gojila je isto maščevalnost kakor njena hči, in iz njenih rok sem prejela pijačo, ki mi je imela vrniti njegovo ljubezen in od nje tudi strup, ki je imel uničiti mojo tekmo. Oj, ubijte me, strašne skale! Tresoče moje roke so zamenjale posodi in moj ljubimec mi je v resnici padel pred noge, ampak mrtev! Mrtev! Kaj mi je bilo življenje od tedaj? Iznemada sem se postarala, se posvetila čarovnijam svojega rodu. Še sedaj delam po nekem nepremagljivem nagibu strašno pokoro, še sedaj iščem najbolj škodljiva zelišča, še vedno kuham strupe, še vedno si domišljam, da jih moram dati svoji obsovaženi tekmi, še vedno jih vli-vam v vrč, še vedno mislim, da izpremenijo njeno lepoto v orah, še vedno bdim in gledam utripajoče ruplo, peneče ustnice, steklene oči svojega Avla — umorjenega, in od mene!«

Koščena čarovničina postava se je tresla vsled močnih krčev.

vani poverjeniki so vsi samostojneži, ki so s svojo centralistično politiko v Belgradu dosegli ta mesta. — Nova vlada ne bo za piko boljše ali slabše kakor če bi vladal gospod Baltić sam. Kakor dr. Baltić tako se tudi samostojni ravna izključno le po navodilih dr. Žerjava in Pribečevića. In zato je vseeno za slovensko ljudstvo, kdo sedi na Bleiweisovi cesti. Dolgo ta glorijska itak ne bo trpela!

— Iz Tržiča. Piše se nam: Socialisti so jo za prvi majnik dobro pogruntali. Svoji pristavešmo hočejo pokazati ta dan dve živi sliki. Pravojo, da bo ena slika predstavljala nosilca socialistične liste g. Snoja, ki ima dva obraza, enega za kapitalista tovarnarja, kateremu nad vse zvesto služi, drugi obraz za delavca, kateremu se po potrebi sladka, sicer pa ne mraja zanj. — Druga slika bo kazala g. Lajovica, in sicer kot klerikalnega učitelja, dalje kot navdušenega Sokola in kot kandidata socialistične stranke, in slednjič kot zastopnika vlade in predsednika stanovanjske komisije. Po trgu se kaže veliko zanimanje za te dve živi sliki, ki bosta v izložbenem oknu rdečega konsuma 4. majnika razstavljeni tudi drugemu radovednemu občinstvu na vpogled. Pika.

— Za rešitev lesne industrije. Poslanec Škulj je vložil na železniško ministrstvo interpelacijo, v kateri opozarja na pogoje, ki preči lesni produkciji v Sloveniji vsled pomanjkanja vagonov. Na postajah, kjer bi bilo treba po dvajset vagonov vsak dan za odvoz napravljenega lesa, je mogoče z veliko težavo dobiti komaj 1—2 voza. Tako zastaja les na skladiščih že pol drugo leto. Zaloge se kupijo, les začne gniti; podjetniki po gozdovih in žagah odpuščajo delavstvo in namesto prejšnjega blagostanja se po prizadetih krajih nasekuje revščina in uboštvo. Na tisoče družinam grozi pogin, v nevarnosti je cela naša lesna produkcija, ki izgublja odjemalce. Poslanec zahteva, naj železniški minister nemudoma preskrbi odpomoč.

— Politični pravdi. Radi napadov z naša občinskih volitev v Ljubljani, ki jih je pričelo »Jutro« proti lastniku »Jugoslavije« g. Antonu Pesku radi njegovega denarnega poslovanja v Jugoslovanskem kreditnem zavodu, je g. Pesek proti »Jutru« vložil tožbo. Tem povodom je »Jugoslavija« imenoma napadla združnega revizorja Reicherja, ki je bil — tako je pisala »Jugoslavija« — zlorabil revizijsko službo v strankarske svrhe. Reicher je proti Pesku vložil tožbo ter je državno pravdnštvo gredlo kazensko preiskavo.

— Občinske volitve na Koroškem. 24. t. m. so se v bivšem pasu A na Koroškem vršile občinske volitve. Nemške narodne stranke in socialni demokrati so delali z vsemi sredstvi, da pobijejo slovenske liste. Slovenci niso imeli nobene pomoči od nikoder in so stali v boju osamljeni in malodušni. Tako se je Nemcem in socialistom, ki so istotako zagrizeni nemški nacionalisti, posrečilo, da so iztrgali Slovincem skoro vse občine, kjer so imeli dosedaj večino. V Rožu n. pr. so Slovenci ohranili večino samo še v Selih in Bilčevsi. Največ glasov so dobili socialisti. Gospod Pašič, ki je danes vsemogočen vladalec v Jugoslaviji, kakor je bil nekoč v mali Srbiji, radi izida volitev na Koroškem ne bo nič slabše spal. Koroška pač ni Albanija...

— Irška in Anglija. Anglikanski škof v Birminghamu je izdal pastirski list, v katerem pravi med drugim: Irska je, ki zabranjuje, da se Amerika pomišlja, podat nam prijateljsko roko, ki daje pogum Nemčiji, da se protivi našim zahtevam, ki po-

vroča, da Francija dvomi o resnični svobodoljubnosti Anglije in preprečuje številnim državam, da se ne navzamejo anglosaških metod. Imam še vedno občutek, da je mogoče Irce pridobiti za nas, toda le ona Anglija jih bo pridobila, ki jih bo razumela.

Dnevni dogodki.

— Občni zbor Kmetijske družbe. Včeraj se je vršil v Ljubljani občni zbor Kmetijske družbe, katerega edina točka dnevnega reda je bila volitev novega odbora. Po novih družabnih pravilih voli Kranjska 10 odbornikov, predsednika in enega podpredsednika, Štajerska 9 odbornikov in enega podpredsednika in Korošci 1 odbornika. Vsega vkup je bilo oddanih 690 glasov, od tega za listo Jugoslovanske Kmetijske Zveze 373, za liberalno samostojniško listo pa 317 glasov. Med Štajerci in Korošci je zmaga lista JKZ, med Kranjci pa samostojniška ter je bil za predsednika izvoljen Gustav Pirc.

— Očesna bolezen se pojavlja v velikem obsegu. V Celju je od te nove bolezni okuženih že več družin. Tudi v Ljubljani so baje slučajji te bolezni.

— Boj tatov s finančno stražo. Neznani tatovi so odgnali gostilničarju Karlu Jurjeviču iz Laz 14.000 kron vredno kravo in 4000 kron vredno telico. Živino so gnali proti demarkacijski črti, toda organa finančne kontrole Josip Lovko in Maks Mitri sta na preži zapazila tatove hiteče proti Javorniku in jim zaklicala: »Stoj!« Tatovi, 6 do 10 jih je bilo, so na to streljali na organa finančne kontrole in izstrelili 15 do 20 streliv iz italijanskih vojaških pušk, kar se je ugotovilo iz najdeh 7 nabojev. Organ finančne kontrole sta v odgovor tudi streljala in izstrelila 6 streliv proti tatovom, kateri so nato pobegnili v gozd proti Javorniku in pustili ukradeni živino, ki se je vrnila lastniku g. Jurjeviču.

— Ukradena čebela. Posestniku Janezu Hlebarju v Trbojah so bili ukradeni 3 panji čebel, vredni 1500 kron.

— Gospodarski boj proti Nemčiji in naša kultura. Vsled ententnega gospodarskega boja proti Nemčiji smo tudi mi v naših kulturnih potrebah občutno prizadeti. Ententa pobira od vsakega blaga, ki se izvaža iz Nemčije, carino v izmeri 50% vrednosti dotičnega blaga. Ta carina zadeva tudi knjige in razne šolske potrebščine, ki jih pri nas v prvi vrsti dobivamo iz Nemčije. To je občuten udarec za naše kulturne potrebe. Glede znanstvenih in raznih strokovnih časopisov in zlasti glede učnih knjig za moderne jezike smo še danes navezani na Nemčijo. Ker so bile knjige že doslej drage, se bo podražitev za novih 50% tembolj poznala. Tako najplemenitejša kulturne potrebe postajajo — luksus, ki si ga tisti, ki hrepene po njem, ne morejo privoščiti, ker jim manjkajo sredstva, tisti pa, ki sredstva imajo, nimajo zmislja zanj. Za našo kulturo pomenja to gotov primanjkljaj.

— Veliko ljudsko knjižnico in čitalnico namerava v Zagrebu ustanoviti »Prosvjetni Savez«. Ta zavor naj bi sčasoma postal matica vseh ljudskih knjižnic v Hrvatski in Slavoniji. Zanimivo za duh sedanjega časa pa je, da »Prosvjetni Savez« za svojo namero ne more dobiti primernih prostorov. Potezal se je za spodnje prostore v Umetniškem paviljonu, ki je last zagrebske mestne občine, a je propadel ter so se prostori oddali za — bar.

je iznenada oglasila čarovnica; in medle oči so začarele spričo tega imena z vso ono maščevalnostjo, ki je pri samotarskih ljudeh tako navadna ob spominu na majhno žalitev.

»Da, tako mu je ime; ampak kaj je na imenu? Ne daj, da bi ga tri dni od danes kdo izgovarjal kot ime živega človeka!«

»Poslušaj me!« je dejala čarovnica, prebudiš se iz kratke zaničljivosti, ki jo je obšla ob zadnjih Egipčanih besedah. »Poslušaj me! Tvoja stvar in tvoja sužnja sem; prizanesi mi! Ako dam ženski, ki jo omenjaš, ono, kar bi uničilo Glavku življenje, me bodo gotovo našli — smrt vedno najde maščevalce. Veš, strašni človek, ako so tvojemu obisku do mene sledili — ako zaznajo tvoje sovraštvo do Glavka — bi ti sam utegnil potrebovati svoje največje čarovnije, da se rešiš.«

»Ha!« je rekel Arbak in se iznenada ustavil — in v dokaz one slepote, ki ž njo strast zatemnjuje oči celo najbistrovidnejših — je bilo to prvokrat, da je nevarnost, ki se je vanjo podajal s tem načinom maščevanja, prišla na misel srednje opreznemu in preudarljivemu duhu.

»Ampak,« je nadaljevala čarovnica, »ako namesto pijače, ki naj ustavi srce, dam drugo stvar, ki uniči možgane, ki naredi onega, ki jo povzije, nezmožnega za vsako življenje, bedno, blodečo stvar, ki udari razum, da postane slaboten, da obne more — ali ne bo tvoja maščevalnost enako nasičena, tvoj namen enako dosežen?«

— Češkoslovaška narodna in srbska pravoslavna cerkev. Češki tiskovni urad poroča, da na kongresu češkoslovaške cerkve v Bratislavi niso razpravljali o združitvi ali spojitvi češkoslovaške s srbsko pravoslavno cerkvijo, ampak le o tem, pod katerimi pogoji bi srbska cerkev priznala češkoslovaško kot sestrsko cerkev in posvečala njene škole in duhovnike.

— Šolski obisk v Zagrebu. Na zagrebskih ljudskih šolah znaša tačas število otrok 5490, ki so razdeljeni na 120 razredov. Od tega je 70 rednih in 50 vspešnih razredov. Razen tega obiskuje deško vajeniško šolo 1845 učencev, dekliško pa 300 učenk. Skupno število učencev na vseh ljudskih šolah v Zagrebu znaša torej 7635.

— Ureditev ribolova. Komisija, ki izdeluje naredbo o ribolovu, je končala svoje delo in izročila načrt naredbe ministru za poljedelstvo, da ga odobri. Ta naredba ukinja vse fevdalne pravice na ribolov. Manjša jezera bodo smele odslej izkoriščevati občine, v katerih leže ta jezera. Majhne reke in potoki pa se prepušče v izkoriščanje lastnikom. Občine ob morju lahko prosto ribarijo eno miljo od obale, dočim ostalo morje pripade državi.

Ljubljanski dogodki.

Ij Preskrbite si vstopnice takoj! Ker je popraševanje po vstopnicah za jutrišnje telovadno akademijo in družabni večer v Ljudskem domu zelo živahno, se je bati, da oni, ki se zanašajo na večerno blagajno, vstopnic ne bodo več dobili. Nabavite si jih zato pri prodajni v Kopitarjevi ulici, trgovina K. T. D. (Ničman).

Ij Umrla je v Ljubljani gospa Amalija Žerjav, mati dr. Žerjava, stara 71 let. N. p. v. m.!

Ij Kinematografski monopol, to je izključno pravico za kinematografsko podjetje v Ljubljani ima znani milijonar Rudolf Kokalj. Doslej mu sicer vlada še ni dala v roke, da ima on izključno pravico za kinematograf v Ljubljani, pač pa mu pusti vlada to pravico izvrševati. Vse polno prošnje za kinematografske koncesije je pri vladi, a nobena se ne reši. Invalidi, vojne vdove in sirote in razni drugi potrebni ljudje so prosili, naj se jim da koncesija, a od naše vlade ni nobene rešitve, in tako dela milijonar Kokalj milijonske dobičke z edinim kinematografom v Ljubljani. — Tisti, katerim bi se to čudno zdelo, povejmo, da je milijonar Kokalj obsebi umevno pristaš JDS. — Na ta kričeči slučaj protežiranja milijonarjev in zapostavljanja invalidov, opozarjamo vso slovensko javnost, invalidske organizacije, zlasti naše poslanke. Gospodje pri vladi naj nehajo s pasivno rezistenco nasproti prošnjam za kinematografske koncesije!

Ij Izložbena okna. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 ima v svojih lokalih lepa izložbena okna, v katera bi vzel v razstavo od obrtnikov razne izdelke. Ako želi kateri obrtnikov razstaviti v teh oknih svoje izdelke, naj se obrne ustmeno ali pismeno na navedeni naslov, kjer bo prejel podrobnejše informacije.

Ij Tat 80.000 K opernega gledališča aretiran. Policija je dognala, da je bil blagajničarji ljubljanskega opernega gledališča Avbljevi ukradel 80.000 kron gledališnega denarja, ki ga je imela čez noč spravljenega doma, njen brat Alojzij Avbelj, nevaren vlomilec. Avbelj je bil lani pred ljubljansko poroto obsojen na pet let težke ječe, a je iz ječe ušel in se do nove tatvine neznano kje skrival. Z ukradenimi 80.000 K se je odpeljal zapravljat v Trst, kjer ga je policija izsledila v nekem nočnem lokalu. Pri njem so našli še okoli 40 tisoč kron. Avblja pripeljejo v Ljubljano.

Ij Tatvina. Antonu Vodniku, posestniku na Vidovdanski cesti 4 je bilo v noči od 22. na 23. t. m. ukradenih iz podstrešja dvojce srajc v vrednosti 400 K. Ob enem je bilo njegovemu hlapcu Lovrencu Bolharju vzeti par čevljev, vrednih 600 K. Tatvine sumljiv je bivši Vodnikov hlapec Alojzij Skodler, ki je brez odpovedi zapustil službo.

Ij Ukradeni čevlji. Neka tuja, približno 20letna ženska je ukradla modistinji Karolini Brilli na Resljevi cesti 600 kron vredne ženske čevlje.

Ij Pobegli kaznjene. Z dela v opekarini v Kosezah je 16. t. m. pobegnil 23letni kaznjene Ivan Klanšek, ki je bil radi tatvine obsojen na 16 mesecev ječe in je imel prestati še 5 mesecev ječe.

Ij Zgubljeno. V električni železnici je dne 26. t. m. ob 9. uri zvečer zgubila g. Rugelj Jerica malo usnjato denarnico z manjšo vsoto denarja. Pošten najditelj naj jo blagovoli oddati skladiščniku Gospodarske zveze, Dunajska cesta št. 29. Po izvedbi je dotični gospod, ki je našel denarnico, znan sprevodniku cestne železnice.

Širite „NOVI ČAS“

Trgovski in zasebni nastavljenici.

Skupina »Ljubljana« trgovskih in privatnih nastavljenec napravila 1. maja izlet na Šmarno goro. Iz Ljubljane odhajamo z poslednim vlakom, peš najkasneje ob 6. uri zjutraj, zbirališče pred kavarno Evropo na Gosposvetki cesti. V St. Vidu se snidemo skupaj na kolodvoru. Na Šmarno goro odidemo skupno. Tovariši in tovarišice! Pohitimo v kolikor mogoče velikem številu na majniški izlet. Popoldne se vrši v Tacnu sestanek ljubljanske skupine, na katerega so vabljeni tudi tovariši drugih naših skupin. Na svidenje na Šmarni gori — Odbor.

Trgovski in privatni nameščenci nam pišejo: Komu je najbolj potrebna organizacija, nego nam trgovskim nastavljenicem? Slišali smo na zadnjem občnem zboru, v kakšnih bedah živimo. Javkanje proti deseternemu delavniku in radi majhne plače ne bo nikdar nudilo kakšnega zboljšanja, temveč delo trdne, dobre in močne organizacije. Tega ni pri trgovskih nastavljenicah, ampak le velika prazna frakarija, ni solidarnosti, ni zedinjenja, ampak njihova ponosnost praznih žepov. Vse mu bolj ugaia nego dve uri dela v organizaciji. Povsod ga je polno, a na občni zbor, kjer gre za njegove interese, pa nima časa priti. Tovariši, to moramo odpraviti, kajti naša banka ni za luksus ker carina luksusa je previsoka. Več nam bo neslo, če to, kar po nepotrebnem tratimo, žrtvujemo organizaciji. Torej na delo!

Naša društva.

d Podporniki našega ženskega inteligentnega naraščaja, jutri vsi v Ljudski dom! Spored, ki nam ga bo nudila akademija, ki jo prirede jutri zvečer Orlice — članice naših katoliških dijaških organizacij, je pač najlepše vabilo. Z obilno udeležbo bomo najlepše dokazali, da znamo ceniti delo mladine in da z njo za prihodnost računamo. — Segajmo zato pridno po vstopnicah, ki se dobe pri Ničmanu v Kopitarjevi ulici.

Raznoterosti.

r Brezposelnost na Angleškem. Na Angleškem vlada brezposelnost. Brez rudarjev je število brezposelnih nad 1 milijon. Značilno za industrijsko Anglijo pa je, da je tam veliko pomanjkanje služinčadi. Vse posredovalnice za službe imajo mnogo posla, gospe, ki iščejo poslov, so vedno na potu in inseratni oddelki v časopisju so polni ponudb dobrih služb.

r Kako je Evropa zadolžena. Amerika je posodila Angleški 842 milijonov funtov šterlingov, Francoski 550 milijonov funtov, Italiji 325 milijonov, Rusiji 38 milijonov, Belgiji 80 milijonov, Srbiji (Jugoslaviji) 20 milijonov, ostalim zaveznikom 35 milijonov, skupaj 1900 milijonov funtov šterlingov. Čujejo se glasi, da bi Amerika ta dolg izpregledala, ko je sama imela dobiček, dokler se ni začela sama vojskovati. Korist od tega ima samo Anglija, ki je posodila ostalim svojim zaveznikom približno 1740 milijonov šterlingov, a Francija, ki je posodila istim zaveznikom 355 milijonov šterlingov, si je sama izposodila od Anglije 5088 milijonov. Samo Rusija je dolžna Angliji 568 milijonov, Franciji 160 mil. Za te denarje se boje zavezniki, da bodo ob nje, ker sovjetska vlada noče priznati pogodb iz carskega režima.

r Tudi socializacija. Monakovski kom. svetnik K. je prepustil brezplačno svoje posestvo (več ko 100 orlov sveta), ki leži obični, v prvi vrsti zato, da bi etlingenska deca dobivala več mleka.

Odgovorni urednik Anton Marinček.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Tiska jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Za pleskarska in ličarska dela

se najtopleje priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini

TONE MALGAJ

pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ul. 6

SOBNO SLIKARSTVO

IVAN KOŠAK

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 15

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela v najfinjši izvršitvi in po solidnih cenah.

J. Kopač, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za hišno rabo in kadilo, kupuje čebelni vosk, suhe satine, kapljine po najvišji dnevni ceni.